

- אח"כ היו אצלי מנהיגי חבונדס, ובערב נתקיימה ועידת חבונדס באולם ווייס באוניברסיטה. בא הנשיא, יו"ר חכנסת, ראש עיריית ירושלים. דברי הנשיא תורגמו לאנגלים ורק דברי שטרינצק, גרשון דיבר לכתחילה באנגלית וכן גם אשכול. השרב היה לוחט וכולם חזיעו וכשהגיע תור הרצאתי אמרתי שאין לממשלת ישראל שליטה על מזג האוויר ואיני רוצה ליסרם בנאום נוסף, מסקתי פסוק אחד בספרות (היו צירים מאמריקה הלטינית) ומסוקים אחדים באנגלית, והבטחתי למסור במשך הוועידה טקירה מדינית ובטחונית. הרגשתי שרווח לשומעים.

26.8.58, יום ג'

יומן בן-גוריון

26.8.1958

תאריך

עמוד מס' 153 חסוי

- גולדה נשארה להחיעץ אחי. סנדרס ואומדסיגור (סגן שר החוץ) שאלו

אותה מה יהיה אם הירדנים יתקמו הצבא הבריטי בירדן - ואנגליה תצטרך לבוא

לעזרתם. אתמול בא אצלה רנדל בעניין זה. רוצה להסיים 12 חודשים אנטי סנקים

(אשרתי טיסה זו עוד לפני השיחה) והציג השאלה של סנדרס. המלך עשה סיור

ברחבי הצבא שלו והגיע עד עקבה. הגדה המערבית שקטה, אבל זהו שקט זמני.

גולדה שאלה מהי חכמית האנגלים. רנדל ענה: צבאם שולט בשדה החקלאי. אם

יתקמו אותם יכו בירדנים. גולדה שאלה: בעירק חכרחת ועוד בכח החפיכה וגם

שלחתם להם נשק. רנדל אמר: נשק לא חשוב שלנו. גולדה שאלה: מדוע אנו לא

מקבלים נשק? רנדל השיבו: הנה פרס בלונדון.

יעצתי את גולדה לחזמין את רנדל ולהגיד מה דעת ממשלתי במקרה שהם

יתקמו וילחמו בירדן - אם אנחנו נחמוס תר חצופים וחדרך אליו - וירוסלים

חיסטר לשלטון בינלאומי.

- אחרי גולדה בא אצלי נמיר בשני עניינים: 1) אביגד נחוץ לו מיר

כמנחל הסטרד (עילם נשלח לסו"ב). מציע לטלוח לע"ע מיוספה כוח מארץ אחרת -

זה לא מחייב כל טקס וקבלה ה טכמה מרוסיה. אמרתי אדבר על כך עם גולדה.
(2) יש משפחות רבות ילדים 22% של עולי אפריקה ואסיה יש להם יותר מארבעה ילצים. כמה ממשפחות אלה מצבן ירוד. משכירים מכסיסוס 100 ל"י לחודש. שוחח עם אנשי הביטוח הלאומי. אם יוסיפו לאלה 20-30 אחוז מהכנסתם - יכניסו מחפכה בחייהם.

ההצעה לתת לכל ילד למעלה משלושה 10 ל"י לחודש. יש 50.000 משפחות שיש להם יותר משלושה ילדים. מספר הילדים שלהם בגיל בי"ס יסודי הוא 90.000. 10 ל"י לילד לחודש, ז"א קרוב ל-11 מיליון לשנה. אשכול מסכים להשתתף בעשרים אחוזים, השאר יהנו העובדים והמעבידים. לבון מתנגד לכך, כי זה יגדיל הרומת הפועל לביטוח בחודש בששים גרוע. לבסוף הסכים לבון להצעה, אם האוצר יוסיף לקס"ח מיליון וחצי. איני מבין קשר בין שני דברים אלה, אבל לדעתי צריך האוצר לתת כל ההענקת, לפחות חציה.

- בצהרים חזרתי למלון השרון.

בארבע וחצי בא אצלי מזכיר המדינה של פרטוריקו *Roberto Sanchez*

Vilela ושמעתי ממנו הרצאה מענינת על יחס אי זה (מיושב יוצאי ספרד,

בשמונים אחוז, השאר בני אפריקה ובני הערובת) עם ארה"ב. לאחר מלחמת ארה"ב וספרד - נתחלקו הדעות באי. חלק דרש להיספח לארה"ב כאחת "המדינות", חלק דרש עצמאות. אולם הרוב (ושר החוץ הוא ממסלגת הרוב, שיש לה 2/3 בשני הבתים, הבנויים על מתכונת בתי הנבחרים בארה"ב) הוא כער עצמאות פנימית - כדי שארה"ב לא תסיל עליהם כסיים, ועל זיקה לארה"ב כאזרחים אמריקנים, שחובתם היחידה בתואר זה הוא לשרת בצבא האמריקני.

יש להם "מושל" נבחר בשיטת הבחירה האמריקנית לנשיא, שני בתים -
בגט וביה נבחרים, עושים בעצמם חוקיהם, אינם משלמים שום מס לארצ"ב,
ניתנים מכל זכויות אזרח אמריקני, שטח ארצם פחות ממחצית ישראל, אוכלוסייה
שני מיליון וחצי.

- חזמנחי לערב את ספיר לברר אפשרויות שיחוף כלכלי עם תרכיה. חמכסימום
חשנחי של הסחר שלנו הגיע ל-10 מיליון דולר. סוכרים מלש, צמיגים, חימיקלים
רמואות, כלי חרס ועוד. קונים בעיקר תוצרת מקלאיות. נחנו להם קרדיט של
4/2 מיליון דולר. לדעת ספיר אפשר להעלות הסחר ל-30 מיליון דולר. יגיש לי
עד יום חמשי בבוקר תזכיר מפורט בענין זה.

27.8.58, יום ד'

בעשר בבוקר בא אצלי סוליבן ואמרו - (135). הוא אירי והיא
יהודיה - יש להם ילד אחד ונכדים, כולם קטולים. סוליבן ירדו של אמרו
צלמו והסרימו עד כדי מינוור.

אח"כ באו אצלי עוד שני (136) שניהם יהודים
וידידים טובים. הם לא מתיאשים מיהדות אמריקה.

- מחר טיור אמונים של חסיבת הצנחנים, והיות שלא אוכל להיות שם
שלחתי להם ע"י חייט מכתב הוקרה וחזרה.